

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 DEP

0032 OSLO

Vår dato: 20.10.2021

Vår ref.: 202114879-4

Arkiv: 008

Deres dato: 20.09.2021

Deres ref.: 21/4961-1

Saksbehandler:

Nina Gjerde Nettum

Høring - forslag til endringer i byggesaksforskriften - tidsavgrensede krav om tilsyn

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til høringsbrev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) av 20. september 2021 vedrørende forslag til endringer i byggesaksforskriften § 15-3 om tidsavgrensede krav om tilsyn (prioriterte tilsynsområder).

KMD foreslår i høringsnotatet følgende endring av § 15-3 (endring i kursiv):

«Kommunen skal i en periode på 2 år fra 1. januar 2022, la følgende inngå i kommunens prioriterte tilsynsområder, jf. § 15-1 første ledd bokstav c:

- *At det er utarbeidet dokumentasjon for oppfyllelse av krav til sikkerhet mot naturfarer, jf. byggesaksforskriften § 5-4*

- *At etablering av hybler eller boenheter i eksisterende bygg er omsøkt og lovlig, jf. byggesaksforskriften §§ 2-1 og 2-2».*

Overordnet høringsinnspill fra NVE

NVE synes det er positivt med økt oppmerksomhet rundt dokumentasjon av krav til sikkerhet mot naturfarer. Videre støtter NVE forslaget om å tydeliggjøre at det er tiltakshavers ansvar å dokumentere. NVE er av den oppfatning at uavhengig kontroll og tilsyn viktige virkemidler for å sikre at regelverket etterleveres. Endelig mener NVE det er viktig at det utarbeides veiledningsmaterieill til kommunene, som er klart til innføringen av nye prioriterte tilsynsområder.

Nærmere om veiledning og ressurser

SAK10 § 5-4 – veiledning til tredje ledd bokstav g – henviser til temaveiledning *Utbygging i fareområder*. Denne er ikke oppdatert, og bør gjennomgå slik at referanser er riktige og innholdet ellers

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

i samsvar med bransjestandarder og veiledningen til TEK17. NVE kan bidra med fagkompetanse i en slik revisjon.

Tilsynet med dokumentasjon av naturfare etter SAK10 § 5-4, tredje ledd bokstav g, vil være todelt:

1. For det første skal tilsynet vurdere om kravene i pbl § 28-1 er oppfylt. Hvis tiltaket ligger under marin grense, eller aktsomhetskart eller tilsvarende viser potensiell naturfare, må kommunen sjekke om den reelle faren er avklart. Er det gjort vurderinger etter NVEs veiledere, og er vurderingene av så god kvalitet at den reelle faren er avklart? Er det utarbeidet en rapport?
2. Den andre siden av tilsynet, vil være tilsyn med foretakene. Hvis det er behov for sikring før bygging, må dette bli prosjektert på byggesaksnivå. Tiltakshaver skal bruke ansvarlige foretak til prosjektering og utførelse av sikringstiltaket.

Krav til sikkerhet mot naturfare følger av plan- og bygningsloven med utfyllende regler i byggt teknisk forskrift kap 7. For § 7-3 er NVEs Veileder 1/2019 om sikkerhet mot kvikkleireskred og NVEs veileder Utredning av sikkerhet mot skred i bratt terreng, preaksepterte ytelser for henholdsvis utredning av sikkerhet mot kvikkleireskred og skred i bratt terreng. Krav til kvalifikasjoner for slike utredninger er beskrevet i disse veilederne, og avviker fra ansvarsrett-systemet som beskrives i siste avsnitt i høringsnotatets punkt 4.2. Krav til kompetanse og erfaring til foretak som skal utføre eller kvalitetssikre utredninger av fare for kvikkleireskred eller skred i andre jordarter med sprøbruddegenskaper er gitt i NVE Veileder 1/2019. Krav til kompetanse og erfaring til foretak som skal utføre eller kvalitetssikre utredninger av fare for skred i bratt terreng er gitt i NVE Veileder Utredning av sikkerhet mot skred i bratt terreng.

Sikkerhet mot naturfare skal være avklart på siste plannivå, det vil si før foretak erklærer ansvarsrett i forhold til prosjektering, kontroll og utførelse, jfr. SAK10. Erklæring av ansvarsrett eller sentral godkjenning i geoteknikk er ingen garanti for at et foretak har kompetanse og erfaring til å utrede skredfare. Det kan derfor være utfordrende for kommunenes tilsyn å avdekke om foretak tilfredsstiller krav til kompetanse og erfaring, og å konkludere om dokumentasjon av sikkerhet mot naturfare inneholder feil eller mangler. NVE erfarer at de færreste kommuner besitter fagkompetanse som kan avgjøre om faglige utredninger inneholder feil eller mangler. Vi er derfor usikre på om departementets vurdering om at det vil være mulig for kommunene å gjennomføre tilsyn på dette området uten for mye ressursbruk er riktig. NVE forventer at kommunene vil be om faglige råd i forbindelse med den økte tilsynsaktiviteten.

Sikkerhet mot naturfare skal som hovedregel være avklart på siste plannivå, se KMD H-5/2018. I realiteten er mange områder uregulert, eller det er en gammel plan som mangler eller har en mangelfull naturfareutredning. Dermed får byggesak mange saker der naturfare ikke er avklart. Alle søknadsppliktige tiltak skal byggesaksbehandles, og byggesaksavdelingen må vurdere om naturfaren i den enkelte sak er dokumentert, uavhengig av om det er en plan eller ikke, og uavhengig av om det er rapport eller ikke for å oppfylle kravene i pbl § 28-1. Tilsynet etter SAK10 § 5-4, tredje ledd bokstav g, skal avdekke om det er utarbeidet tilstrekkelig dokumentasjon for å ivareta naturfaren.

Hvis byggesak får inn en sak i et uregulert område, må kommunen også vurdere om de skal kreve reguleringsplan etter pbl § 12-1, tredje ledd: *“For gjennomføring av større bygge- og anleggstiltak og andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, kreves det reguleringsplan.”* Dette vil være særlig aktuelt i områder med kvikkleire, og fare for områdeskred.

Utarbeidelse av veiledningsmateriell og eventuelle sjekklister for å lette byrden for kommunene er en forutsetning for å lykkes. NVE kan bidra med fagkunnskap i forbindelse med utarbeidelse av slikt veiledningsmateriell.

Byggesøknadsblanketten som er digital, er ikke tilpasset de skredtypene hvor det ikke er relevant å bruke S1, S2 eller S3. Dette gjør det vanskelig for ansvarlig søker mht riktig utfylling av søknaden. Likedan bør det oppklares om man skal krysse av for utsatt for skredfare eller ikke i områder hvor det for eksempel er kvikkleirefaresone, men hvor det kan dokumenteres tilstrekkelig sikkerhet.

Med hilsen

Christine Elisabeth Kiste
Direktør

Elisabeth Bruusgaard
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.